

سری ششم تمرین‌های ریاضی ۲

۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷

نمونه سوال‌های امتحانی

سوال ۱ (نیم‌سال اول ۹۴-۹۵): نقاط بحرانی تابع $f(x, y) = xy e^{-\frac{x^2+y^2}{2}}$ را در $\mathbb{R}^2$ بیابید و با استفاده از آزمون مشتق دوم مشخص کنید که از چه نوعی (ماکسیمم موضعی، مینیمم موضعی یا زینی) هستند. آیا f روی $\mathbb{R}^2$ ماکسیمم یا مینیمم مطلق دارد؟

سوال ۲ (نیم‌سال اول ۹۴-۹۵): با استفاده از روش ضرب لاگرانژ، حداکثر و حداقل فاصله مبدا را تا نقاط رویه $x^4 + y^4 + z^4 = 1$ را پیدا کنید.

سوال ۳ (نیم‌سال دوم ۹۲-۹۳): تابع $f(x, y) = x^2y - x^2 - y^2 + y + 5$ با ضابطه داده شده است. نقاط بحرانی f را مشخص کنید و تعیین کنید کدام یک نقطه ماکسیمم موضعی، مینیمم موضعی یا نقطه زینی است.

سوال ۴ (نیم‌سال دوم ۹۲-۹۳): رویه $x^2 + y^2 - 2z^2 = 1$ و نقطه $P = (1, 1, 1)$ را در نظر بگیرید. مجموعه تمام نقاط Q از این رویه را بیابید طوری که پاره‌خط PQ در نقطه Q بر رویه مماس باشد. کوتاه‌ترین طول در بین چنین پاره‌خط‌های مماس PQ چقدر است؟ چرا؟

سوال ۶ (نیم‌سال دوم ۹۵-۹۶): فرض کنید متغیرهای x, y, z, u, v در روابط زیر صدق می‌کنند

$$\begin{cases} e^{u+v} + yz = \cos y - 2 \sin x \\ e^{x-y} + uv = \sin z \end{cases}$$

می‌دانیم در نزدیکی نقطه $(x, y, z, u, v) = (0, 0, 0, 1, -1)$ می‌توان x و v را بر حسب توابعی مشتق‌پذیر از y, z و u نوشت. مقدار تقریبی x و v را با تقریب درجه اول، به ازای $y = 0.1, z = 0.1, u = 1.1$ محاسبه کنید.

تمرین‌های برگزیده

تمرین ۱: معادله صفحه مماس بر رویه $z = xy$ را چنان بیابید که بر خط زیر عمود باشد:

$$\frac{x+2}{2} = \frac{y+2}{2} = \frac{z-1}{-1}$$

تمرین ۲: اکسترم‌های تابع $f(x, y, z) = xy + 2z$ را بر منحنی تقاطع رویه‌های $x + y + z = 0$ و $x^2 + y^2 + z^2 = 24$ بیابید.

تمرین ۳: ماکسیمم و مینیمم تابع $f(x, y) = (x + y)e^{-(x^2+y^2)}$ را بر قرص $x^2 + y^2 \leq 1$ بیابید.

تمرین ۴: ماکزیمم و مینیمم تابع $f(x, y, z) = x$ را بر فصل مشترک صفحه $z = x + y$ و بیضی‌وار $x^2 + 2y^2 + 2z^2 = 8$ بیابید.

تمرین ۵: برای تابع $f(x, y) = (x^2 - 1) + (y^2 - 1)^2$

الف) همه نقاط ماکسیمم موضعی، مینیمم موضعی و زینی را مشخص کنید.

ب) در نقطه $(2, 3)$ بردار یکه‌ای را معرفی کنید که تابع f در جهت آن بیشترین افزایش را داشته باشد.

ج) معادله صفحه مماس بر نمودار این تابع را در نقطه $(2, 3)$ بدست آورید.

تمرین ۶: نقاط بحرانی تابع $f(x, y, z) = x^2y + y^2z + z^2 - 2x$ را بیابید و مشخص کنید از کدام نوع هستند.

تمرین ۷: حجم بزرگترین مکعب مستطیل با یال‌های موازی محورهای مختصات که قابل نشان دادن در بیضی‌گون $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} = 1$ است را بیابید.

تمرین ۸: مساحت کوچک‌ترین بیضی $(x/a)^2 + (y/b)^2 = 1$ را که شامل مستطیل $-2 \leq y \leq 2, -1 \leq x \leq 1$ است، بیابید.

تمرین ۹: سیمی به طول L سانتی‌متر را به حداکثر سه قسمت می‌بریم و هر قسمت را به صورت مربع در می‌آوریم. مینیمم و ماکزیمم مجموع مساحت مربع‌ها چقدر است؟

تمرین ۱۰: اگر $f(x, y) = (xe^y + \cos 2\pi y, x^2, x - e^y)$ ، تقریب خطی f را در نقطه $(1.02, 0.01)$ محاسبه نمایید.

تمرین ۱۱: تقریب درجه دوم تیلور برای تابع $f(x, y) = e^x \sin y$ حول نقطه $(x, y) = (0, 0)$ را بدست آورید.

تمرین ۱۲: مقادیر ماکزیمم و مینیمم تابع n متغیره $x_1 + x_2 + \dots + x_n$ تحت قید $x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2 = 1$ را بیابید.

تمرین ۱۳: فرض کنید نقاط $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$ در صفحه داده شده باشند. معادله خط $f(x) = ax + b$ را بیابید به طوری که مجموع مربعات حاصل از جایگذاری $f(x_i)$ به جای y_i کمترین مقدار شود.

تمرین ۱۴: اگر α, β, γ زوایای یک مثلث باشند، نشان دهید:

$$\sin \frac{\alpha}{2} \sin \frac{\beta}{2} \sin \frac{\gamma}{2} \leq \frac{1}{8}$$